

Su coro de Sardigna tocheddat in tretos de Nùgoro, tzitade badiada dae Su Monte chi, in pisinu intre su tempus colau e su presente (e inghiriau dae baddes de incantu), mustrat, bantande-si, turriones e culuminzos pomposos chirriaos dae gorropos addurgalaos. Tzitade sìmbulu de sa cultura e de sas tradissiones de s'ìsula, Nùgoro est s'Atene sarda gràssias a s'atividade manna de iscritores e artistas de importu. In prus de sos repertos chi bundan peri su territòriu, su Museu Archeològicu Nassionale nos oferit un'esposissione de interessu sicuru in contu de benes atzapaos in tretos nostros (unu patrimòniu prus chi non ricu) movende dae su Neolìticu. Sa tzitade est sede de s'Istitutu Superiore Regionale Etnogràficu chi zestit su Museu de sa Bida e de sas Tradissiones populares sardas in ue sun rapresentadas sa bida e sa cultura de sos isulanos. No azis a poder fàchere a mancu de bisitare su Man famau (su Museu de Arte de sa Provìntzia de Nùgoro) chi organizat paritzos eventos che a mustras de importu e apuntamentos de arte cuntemporànea. E nemmancu sa domo in ube naschesit Gràssia Deledda pro fàchere unu biazu in su tempus e iscopèrrere, gae, sa sotziedade de tando, sos locos e sos ozetos personales de s'iscritora prèmiu Nobel pro sa Literatura. Su capu de locu fiat fintzas sa pàtria de artistas illustres che a Antoni Ballero e Jubanne Ciusa Romagna.

AUTUNNO IN BARBAGIA - SAS CORTES DE GRÀSSIA SÀPATU SU 27 E DUMINICA SU 28 DE SANT'ANDRIA DE SU 2021

Apertura cortes e butecas de Nùgoro, butecas artigianas e istùdios artísticos, mustras e esposissiones, fieras, mercaos, fainas pro pitzinnos, bìsitas ghiadas, itineràrios culturales e enogastronòmicos, assazos de produtos tìpicos in sos bichinaos istòricos de Nùgoro.

EVENTOS

Coros in Crèsia - VI Edissione. Sa coralidade de ispirassione popolare nugoresa in cuntzertu

Sàpadu su 27

17.30. Santuàriu anticu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Coro "Sos Canarjos" diretu dae sa Mastra Paola Puggioni

18.30. Santuàriu anticu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Coro "I cantori di via Majore" diretu dae su Mastru Alessandro Catte

18.30. Crèsia de Nostra Sennora de su Rosàriu. Coro "G. Deledda" diretu dae su Mastru Giampaolo Puggioni

19.00. Crèsia de Nostra Sennora de su Rosàriu. Coro "Ortobene" diretu dae su Mastru Flavio Cabizzosu

19.00. Santuàriu nobu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Coro "Nùgoro amada" diretu dae su Mastru Gianni Garau

19.30. Crèsia de Nostra Sennora de su Rosàriu. Coro "Gli amici del Folklore" diretu dae su Mastru Paolo Flumini

19.30. Santuàriu nobu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Coro "di Nuoro" diretu dae su Mastru Francesco Mele

Duminica su 28

12.00. Crèsia de Nostra Sennora de su Rosàriu. Coro “Bendas” diretu dae sa Mastra Giovanna Demurtas

18.00. Crèsia de Nostra Sennora de su Rosàriu. Coro “Su Nugoresu” diretu dae su Mastru Michele Turnu

18.00. Santuàriu anticu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Coro “Su Redentore” diretu dae su Mastru Giovanni Dessì

Su Cojùbiu nugoresu - VII edissione

Sos grupos culturales folklorísticos nugoresos an a torrare a propònnere, animande-lu, su cojùbiu anticu nugoresu contau dae su Nobel Gràssia Deledda: dae sa benedissione impartia in domo a sa protzessione e a su cùmbidu. Su corteu at a rucrare su bichinau de Santu Predu, ch’at a colare in su de Seuna e ch’at a cròmperre a su santuàriu anticu de Nostra Sennora de sas Gràssias. Prozetu de Agostino Basile.

Sàpadu su 27, a sas 20.00 - Sa Serenada ammaniada dae su coro e dae su grupu folk “Ortobene” chin sa partetzipassione de su tenore “Sòtziu nugoresu”. Corte de sa domo de G.P. Chironi.

Duminica su 28, a sas 10.30 - Su Cojùbiu tradissionale nugoresu in sa de F. Ciusa (domo de s’isposu) e in sa de G.P. Chironi (domo de s’isposa).

FIERAS E MERCAOS

Fiera enogastronòmica de Barbaza in pratza de Vittorio Emanuele ammaniada dae Coldiretti Nùgoro-Ozastra:

- Casu, macarrones, croca, binu, birra artigianale, sebadas
- “Bevi con Grazia 150”, presentada de s’ampulla tzelebrativa dedicada a sos 150 annos dae sa nàschida de su prèmiu Nobel Gràssia Deledda
- Laboratòrios “Shrdnart” de Alessandra Pala: creassione de pacos innobativos pro sas ampullas de binu pro mèdiu de materiales e disinnos chi ammentan sos bestires de sa tradissione nugoresa.
- Sos istudiantes de s’Itc G.P. Chironi de Nùgoro an a fàchere iscopèrrere a sos bisitadores sos pratos deleddianos fachende-lis assazare produtos agroalimentares.
- Àteras esposissiones: produtos de salumaju e formas de casu, paninos chin peta de porcu, pane e mele, turrone e durches.

Percursu enogastronòmicu in pratza de su Connottu

Panadas, culurjones e malloreddos, casu (assazu e produssione), paninos, basolu chin sartitza, castanza arrustu, binu e birra artigianale, turrone e durches.

Arte in manos in pratza de Mameli (ExMè)

- S’arte creadora: esposissione de manufatos e òperas cuntzepidas dae s’inzèniu de artistas nugoresos a distempus (hobbistas)

- Sa buteca de s'ExMé: esposissione, bèndida e assazos de produtos agroalimentares locales.
- Mostra "Saluti dalla Sardegna": sos bestires tradissionales sardos dae su 1870 a su 1930 in una regorta privada de cartulinas.
- Nobel 26 Cafè bistrot: menù turisticu a pràndere e a chenare
- Sàpatu su 27 dae sas 19.00: Severino Prina a sa trumba e Davide Putzu a sa chiterra
- Duminica su 28 dae sas 18.00: mùsica tradissionale chin sos Durusia (Luigi Ladu chiterra sarda e boghe, Valentina Chirra sonete).

DOMO DE CHIRONI, PRATZA DE SU CONNOTU

"Il rimedio è in noi". Mostra dedicada a s'arte e a s'artigianau nugoresu. Sas paràgulas de s'iscritora Gràssia Deledda an a azudare sa negossiada intre sos artigianos de su locu e sas òperas de unos cantos artistas de su sèculu colau (dae una colletzione comunale).

- Artigianos: Brio gioielli, L'Etoile, Nico Gioielli, Salvatore Goddi gioielli, Ceramiche Volo, Rosaura Sanna ceramiche, Sinzos, Terra 'e Luna, Pinu sartoria.
- Durches tipicos nugoresos contaos dae Gràssia Deledda in "Tradizioni popolari": Incantadora, Monne Luisa e figlio, Pasta Pintà di Galante Pina e C. snc, Coroemendula.
- S'arte de su Filindeu chin Pisanu Salvatora in Selis

Mustras:

- Colletzione de arte e de artigianau comunale: òperas de arte e manufatos artigianales torraos a lèghere in crae deleddiana
- Terrapintada: ammentu, a un'annu de distàntzia, de s'alluvionada in Bitzi pro mèdiu de s'òpera installativa "A battaglia finita"
- Archiviù Goffredo Guiso: esposissione istrumentos e lastras de su fotògrafu nugoresu famau
- Pietro Costa: isculturas
- Fernando Mussone: isculturas
- Nietta Condemi: Fiber artist intre sos artistas
- Archiviù Marina Moncelsi: lìteras e documentos autògrafos e inèditos de Gràssia Deledda

Presentadas e esposissiones:

- Poste italiane: serbissiu filatèlicu temporàneu chin annullu postale dedicau a sa manifestassione "Sas cortes de Gràssia". Presentada de su francubullu tzelebrativu bocau su 27 de capidanne de ocannu in occasione de su de 150 anniversàrios de sa nàschida de s'iscritora nugoresa
- Edissiones "Il Maestrale":
  - esposissione de sa produssione editoriale, mescamente in contu de Gràssia Deledda
  - iscritores nugoresos de oje presentan a Gràssia Deledda, isterret Giancarlo Porcu (Sàpatu a sas 16.30 Mauro Pusceddu presentat "Dopo il divorzio"; Duminica a sas 16.30 Angelo Mazza presentat "Cosima")

- Imago edizioni: esposissione de tàulas orizinales fatas dae s'illustradora Claudia Piras pro s'edissione noba de "Il cinghialeto"
- Grazia 150 - bevi con Grazia: sa Coldiretti Nùgoro-Ozastra, pro mèdiu de un'ampulla tzelebrativa dedicada a sos 150 annos dae sa nàschida de su Nobel Gràssia Deledda, promovet su binu de su territòriu de su Nugoresu e de s'Ozastra
- Un batter di telaio: dimustrassione de su tessinzu de su furesi, ammaniada dae Luigina Barranca, pro mèdiu de su telaju orizzontale
- Presente a Gràssia Deledda: L'isola di Alice e Inveloveritas
- DGrazia: Maddalena artìculos pro donos

Domo de sos isprones in pratza de Santu Càralu

Palatu betzu de granitu chin corte in intro. Su nùmene de sa domo naschet dae sa presèntzia de unos cantos isprones in sa fatzada esterna.

- Su pinu de Gràssia Deledda: presentada, ammaniada dae OrthobenEssere Onlus, de su prozetu relativu a su parcu temàticu "Il pino di Grazia Deledda", mostra fotogràfica chin immàzines istòricas de su locu. Esposissione de su libru iscritu pro sas iscolas dae Gràssia Deledda su 1934
- Recotu e abbathu, chin su Rotary club de Nùgoro. S'abbathu, comente contaiat Gràssia Deledda in "Marianna Sirca" fiat su mele de sos pòveros.
- Ozos essentziales, una fòrmula sèmpritze e nuscosa, chin s'azienda agroalimentare Funtanamenta: illustrassione de sa distilladura in currente de papore chin distilladore minudu
- Sa Sardigna conca a s'Unesco: mostra fotogràfica pro sa promossione de s'inserimentu de sos Monumentos de sa tziviltade nuràzica in sa Tentative List de s'Unesco comente Patrimòniu de s'umanidade.

Domo de s'atelier in carrera de Tàtari

Domo típica nugoresa fravicada in duos pranos chin sostre de linna.

Mostra fotogràfica e esposissione de produtos agrìculos locales otentos gràssias a sas atividades didàticas fatas intro de s'annu iscolàsticu in s'Istitutu superiore "A. Volta" de Nùgoro.

Domo Francesco Ciusa de carrera de Chironi

Sa domo in ube naschesit s'iscultore F. Ciusa comporada e fravicada a nobu su 2006 dae su Comunu de Nùgoro

- Mostra dedicada a Gràssia Deledda chin primas edissiones e rivistas de tando
- Presentada de produtos típicos fatos in intro de sos laboratòrios chin sa partetzipassione de su bisitadore
- Laboratòrios de farinas e de macarrones
- Promossione de su Monte Ortobene pro mèdiu de serbìssios ligaos a sa sustentabilidade ambientale
- Presentada de serbìssios relativos a sas atividades ritzividoras

Ammàniat Legacoop chin sa partetzipassione de B&B Brothers, Su Connottu, Serbìssios bibliotecàrios, Ecotopia, Mulinu, Alternatura.

Domo Rossi in carrera de Brusco Onnis 20

- “Un caffè con Grazia”. Apuntamentu esperientziale chin ascurtu e visura in intro de una cucina típica nugoresa de un’òpera autobiogràfica de Gràssia Deledda
- “Sculture di pane”: mostra de sas isculturas de pane de Gabriele Orotelli ammaniada dae Claudia Di Cesare chi sa collaborassione de NuoroApp

Mancaspazio in carrera de sa Piedade 11

- “La luce della luna”: mostra personale de Antonello Cuccu

Mancaspazio II in carrera de Chironi 28

- “E qualcosa rimane”: mostra personale de s’artista nugoresa Luciana Aironi. Su contu de sa poètica personale e de sas òperas literàrias de su prèmiu Nobel nugoresu.

Pratza de Sarbadore Satta

- Bibliobus, “Itinerari deleddiani 2.0”. Biblioteca biazante chin istòrias, poesias e contos
- Artigianau sardu e castanza arrustu

ISPÀTZIU LÙDICU DIDÀTICU CULTURALE

- **Cassa a su Nobel III edissione ...chircande a Gràssia, a sos cumpanzos e a sos locos de Nùgoro.** Sàpatu 27 dae sas 9.15, prozetu lùdicu-didàticu-culturale. Partèntzia de su primu grupu de pitzinnos dae su santuàriu anticu de sas Gràssias fintzas a su bichinaiu de Santu Predu in cherta de s’òpera literària de Gràssia Deledda, de sos personazos illustres e de sos locos identitàrios de Nùgoro. Faina ammaniada dae sos mastros e dae sos dischentes de s’Itc “Satta” e de sas iscolas elementares tzitadinas. An a èssere presentaos sos romanzos Canne al vento, Elias Portolu, Cenere, L’edera, Colombi e sparvieri, La madre, Cosima. Peri su caminu an a èssere presentaos 7 romanzos, 7 personazos illustres, 7 locos identitàrios. Prozetu de Agostino Basile.

Limbazos in sas Cortes de Gràssia. Sàpatu 27 dae sas 16.00 a sas 21.00 in pratza de Santu Jubanne

Festival de s’innovassione sotziale III edissione: “Io sono rap”, performance rap; “Aerosol writing”, laboratòriu de iscritura murale ispirau a Gràssia Deledda; “Writers e rapper davanti all’obiettivo”, mostra videofotogràfica; “Face to face”, performance artistica partetzipada; “Dall’idea al film”, proiessione; “Manolo e Fabio”, laboratòriu estemporàneu de pastizzeria; “Inventare, strutturare ed editare storie & narrare senza sintassi”, presentassione de su traballu de su laboratòriu de iscritura creativa e sketching; Cucina interculturale chin sos de Malik e sos de su prozetu Meltin Nuoro. Festival ammaniau dae s’assessorau de su Benèssere de sas persones e de sa Comunità de su Comunu de Nùgoro, Centro etico sociale de Pradu, Lariso cooperativa sotziale onlus.

Banco di Sardegna in pratza de Santu Jubanne. Duminica dae sas 9.30. Promossione de produtos bancàrios e finantziàrios de su Bancu de Sardigna.

Pitzinnos in pratza. Iscola F. Podda de carrera de Matteotti 2

- Letura animada de “Il dono di Natale” (dae su libru illustrau de C. Piras)
- Paesazos deleddianos, laboratòriu pro aprontare tàulas de disinnos
- Gràssia e sos amicos suos (“gioco dell’oca”)
- Galleria artistica “Autoritratti d’autore”
- Zocos tradissionales
- Pràndiu sardu pro pitzinnos (macarrones cravaos, pane lentu, purpuza e casu arrustu)
Ammàniat “Dietro mamma non siamo”

L’ABiCi della gioia in pratza de su Rosàriu. Sa zostra a pedales de Antonio Chironi e pinta pitzinnos. Ammàniat s’assòtziu “All’Arrembaggio”

Laboratòrios artigianales Mastros de Nùgoro. Percursu esperientziale in cherta de sas butecas artigianas de Nùgoro. Sas etzellèntzias de s’artigianau artisticu nugoresu aperint sas zannas de sos laboratòrios issoro a sos bisitadores.

Butecas artigianas peri su percursu

- “L’Etoile” de Alessandra Mascia e Maurizio Secchi, carrera de Angioy 5
- “Nico Gioielli” de Nicola Manca, pratza de Mazzini 5
- “Gioielli” de Salvatore Goddi, carrera de Gonàriu 5
- “Oro di Sardegna” de Antonello Delogu, carrera de Malta 13
- “Laboratorio orafo” de Giuseppe Satta, pratza de s’Ortobene 2
- “Sinzos ceramiche artistiche” de Laura Puggioni, carrera de Chironi 59
- “Pelletteria” de Riccardo Costa, carrera de Ferracciu 36

Butecas de artigianau

- “ArteDomo”, carrera de Satta 21
- “Artigianato Fancello”, carrera de Trieste 88
- “Il carro”, carrera de Tola 23

Arte e artigianos de Sardigna, sala consiliare de su Comunu de Nùgoro

Duminica 28 dae sas 10.30 a mesudie. Cunferèntzia finale de su laboratòriu culturale ammaniau dae s’assòtziu “Minerva club studentesco” de Tàtari in intro de sas atividades fatas chin su contributu Ras - Amparu de sas minorias linguisticas.

MUSEOS

- **Man - Museu de arte de sa Provintzia:** Grupu de famiglia chin immàzines. Vittoria Accornero, Edina Altara. Carrera de Sebastianu Satta dae sas 10.00 a sas 19.00
- **Museu deleddianu - Domo nadia de Gràssia Deledda.** Carrera de Gràssia Deledda dae sas 10.00 a sas 13.00 e dae sas 15.00 a sas 19.00

- **Museu etnogràficu sardu.** Carrera de Mereu dae sas 10.00 a sas 13.00 e dae sas 15.00 a sas 19.00
- **Ispàtziu Ilisso.** Regorta permanente de iscultura sarda: Ciusa, Fancello, Tavolara, Nivola, Lai, Tilocca, Sciola. Paesazos umanos: mostra fotogràfica de Marianne Sin-Pfaltzer. Carrera de Brofferio 23 dae sas 10.00 a sas 20.00

LOCOS DE IMPORTU

Pratza de Sebastianu Satta, pratza de su Connottu, pratza de Sarbadore Satta, puntu panoràmicu B. Sini in viale de Ciusa, crèsia de Nostra Sennora de sa Solidae

PUNTOS DE INFORMU

- We are Shardana: informassiones mapa digitale, prenotassiones pro s'eventu "Sa Serenada" e We are Shardana pass
- Passizada de autore peri sos locos de Gràssia a incuru de s'Ite Satta. Pro informassiones e prenotassiones (+39) 3200620440. Pratza de Santu Jubanne e pratza de Vittorio Emanuele
- Presentassione e prenotassione serbissios in linia. Informassiones in contu de programmas e bandos de s'Unione europea a incuru de su Comunu de Nùgoro. Sàpatu 27 dae sas 10.00 a sas 13.00, isportellu Europe direct in carrera de Manzoni
- "Le buone pratiche" puntu de informu, distribussione de su diferentiàriu nobu a incuru de sa sotziedade È-Comune srl, pratza de Vittorio Emanuele

PARCHEZOS

Parchezu suterràneu in pratza de Vittorio Emanuele e in Viale de Europa; parchezu suterràneu e in pizu de carrera in pratza de Itàlia.

INFO

www.comune.nuoro.it

Facebook: Città di Nuoro

Instagram: @citta_di_nuoro